

Bài thơ về tiểu đội xe không kính

**Xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước
Mà lòng phơi phới dậy tương lai.**
(Tố Hữu)

Nhan đề bài thơ.

- **“Xe không kính”**
 - Khác lạ, độc đáo.
 - Là hình ảnh xuyên suốt toàn bài.
 - Sự gắn bó, am hiểu hiện thực đời sống chiến tranh.
- **“Bài thơ”** Chất thơ toát lên từ hiện thực khốc liệt ấy.

Bài thơ không phải chỉ viết về những chiếc xe không kính, viết về hiện thực khốc liệt của chiến tranh mà chủ yếu khai thác chất thơ vút lên từ hiện thực ấy, chất thơ của tuổi trẻ Việt Nam vượt lên những khắc nghiệt của chiến tranh.

Bài thơ về tiểu đội xe không kính

...Tôi phải thêm “*Bài thơ về...*”, để báo trước cho mọi người biết rằng là tôi viết thơ, chứ không phải một khúc văn xuôi. “**Bài thơ về tiểu đội xe không kính**” là cách đưa chất liệu văn xuôi vào thơ, những câu thơ “đặc” văn xuôi được kết hợp lại trong một cảm hứng chung...
(Tác giả nói về tác phẩm.)

```
graph TD; A["Bài thơ  
về tiểu đội xe không kính"] --> B["Hình ảnh  
những chiếc xe  
không kính"]; A --> C["Hình ảnh những  
người lính lái xe"]
```

Bài thơ
về tiểu đội xe không kính

Hình ảnh
những chiếc xe
không kính

Hình ảnh những
người lính lái xe

**Không có kính không phải vì xe không có kính
Bom giạt, bom rung kính vỡ đi rồi**

Câu thơ gần văn xuôi, giọng ngang tàng, lý sự với những động từ mạnh

Giải thích, thanh minh lý do khiến xe không kính.

Nêu được hoàn cảnh hoạt động của những chiếc xe.

*Không có kính, rồi xe không có đèn,
Không có mui xe, thùng xe có xước,*

→ Hình ảnh những chiếc xe méo mó, biến dạng, đầy thương tích.

Thảo luận

- * **Nhóm 1:** Tìm những câu thơ miêu tả **tư thế** của người lính lái xe và bút pháp nghệ thuật được sử dụng trong những câu thơ đó?
- * **Nhóm 2:** Tìm những câu thơ miêu tả **tinh thần, thái độ** của người lính lái xe. Bút pháp nghệ thuật được sử dụng?
- * **Nhóm 3:** Tìm những câu thơ miêu tả của **tình đồng chí đồng đội**. Bút pháp nghệ thuật được sử dụng?
- * **Nhóm 4:** Tìm những câu thơ miêu tả **ý chí chiến đấu** của người lính lái xe. Bút pháp nghệ thuật được sử dụng?

*** Tư thế**

Ung dung buồng lái ta ngồi

Nhìn đất, nhìn trời, nhìn thẳng

Ung dung, hiên ngang

...Nhìn thấy **gió** vào **xoa** mắt đắng

...**Bụi phun** tóc trắng như người già

...**Mưa** tuôn mưa xối như ngoài trời

→ Khó khăn chồng chất
bởi điều kiện thời tiết
khắc nghiệt.

Không có...ừ thì có bụi

**- Chưa
cần rửa.**

**- Phì phèo
châm điều
thuốc/ cười
ha ha**

Không có ...ừ thì ướt áo

**- Chưa
cần
thay.**

**- Lái trăm
cây số
nữa/ khô
mau thôi.**

Tinh thần dũng cảm, lạc quan, bất chấp mọi gian khổ.

Bếp Hoàng Cầm

Những chiếc xe từ trong bom rơi
Đã về đây **hợp thành tiểu đội**
Gặp bạn bè suốt dọc đường đi tới
Bắt tay nhau qua cửa kính vỡ rồi
... Bếp Hoàng Cầm ta dựng giữa trời
Chung bát đũa nghĩa là **gia đình** đây

Tình đồng chí đồng đội keo sơn, gắn bó.

....**Không** có kính, rồi xe **không** có
đèn,
Không có mui xe, thùng xe có xước,

Không vật chất

Nhiều

Đổi lập

Một

Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước
Chỉ cần trong xe **có** một trái tim

Có tinh thần

Thảo luận

- Hình

→ Tự

với mục

tất c

**Trái tim
cầm lái**

yết thắng

u.

**Sức mạnh không phải ở phương tiện kỹ thuật hiện đại.
Sức mạnh ở tinh thần, ý chí con người.**

BÀI THƠ VỀ TIẾN ĐỘI XE KHÔNG KÍNH

NGHỆ THUẬT

Ngôn ngữ:
giản dị,
khẩu
khí gần
với văn
xuôi

Hình ảnh:
độc
đáo,
gây ấn
tượng

Giọng điệu: trẻ
trung,
ngang
tàng

NỘI DUNG

Hình ảnh
những chiếc xe
không kính

Hình ảnh
những chiến sĩ lái xe

Tư thế
ung
dung
hiên
ngang

Tinh thần
lạc
quan,
dũng
cảm

Tình đồng chí
đồng
đội keo
sơn gắn
bó

Ý chí,
quyết
tâm
chiến
đấu giải
phóng
miền
Nam

Tìm điểm giống và khác nhau về hình ảnh người lính ở hai bài thơ:
“Đồng chí” và “Bài thơ về tiểu đội xe không kính”?

Điểm chung

- Cùng phải chịu hoàn cảnh gian khổ khó khăn, hiểm nguy của chiến trường.
- Cùng có ý chí, nghị lực, niềm tin, lí tưởng và tinh thần yêu nước; có tình đồng chí, đồng đội gắn bó.

Điểm riêng

Sông chí

- Xuất thân từ nông dân nghèo.
- Trang bị còn thô sơ.
- Tình cảm thâm lắng.

***Bài thơ về tiểu
đội Xe không kính***

- Xuất thân từ nhiều tầng lớp.
- Trang bị hiện đại hơn
- Tình cảm sôi nổi, trẻ trung hơn.

HƯỚNG DẪN HỌC BÀI

** Bài cũ:*

- *Học thuộc bài thơ.*
- *Nắm vững nội dung và nghệ thuật của bài thơ.*

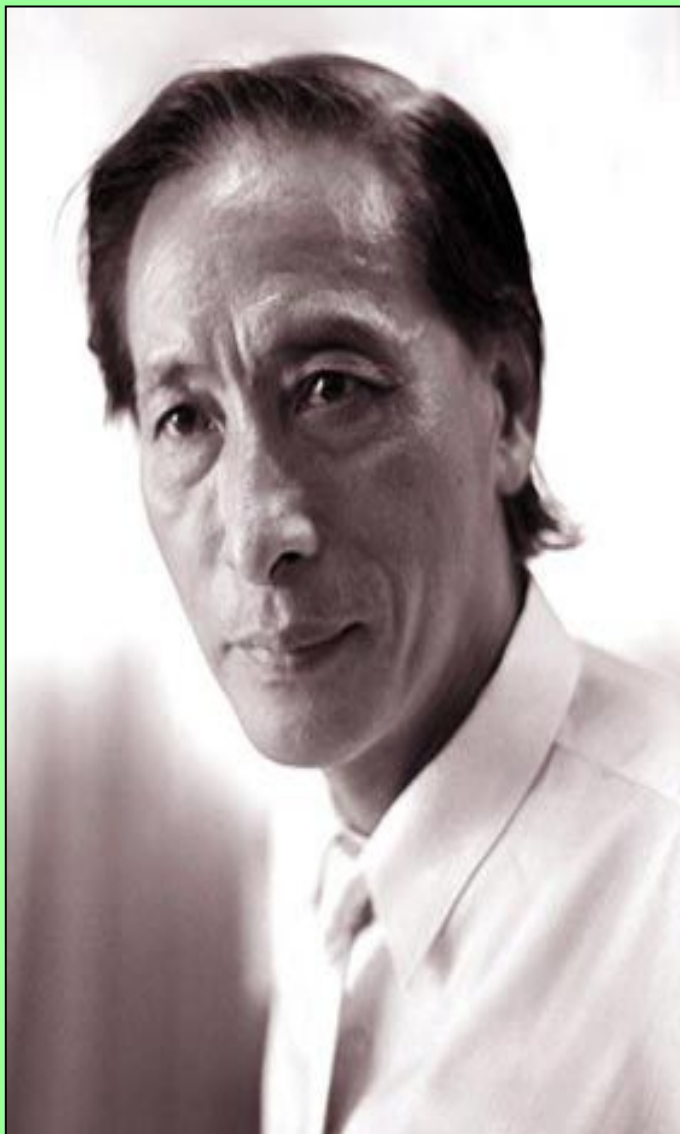
** Bài mới:*

- *Tìm hiểu về tác giả, tác phẩm.*
- *3 nhóm: Mỗi nhóm vẽ một bức tranh theo nội dung bài thơ “Ánh Trăng”*
- *Viết một bài văn ngắn phát biểu cảm nghĩ của em về hình ảnh người lính trong bài thơ “Ánh Trăng”.*

Kiểm tra bài cũ

“Đầu súng trăng treo” là hình ảnh kết tinh cho cả bài thơ. Hai hình ảnh súng và trăng là biểu tượng song đôi của dân tộc Việt Nam dũng cảm hào hoa muôn thuở, là thực tại-là mơ mộng, là chất chiến đấu - chất trữ tình, chất chiến sĩ và thi sĩ. Đó là biểu hiện rõ nét cho tư thế chủ động trong chiến đấu, cho tâm hồn yêu đời của người lính cụ Hồ những năm kháng chiến chống Pháp.

Tác giả: Phạm Tiến Duật (1941 – 2007)

- Là chiến sĩ Trường Sơn, tiêu biểu cho các nhà thơ trẻ thời chống Mỹ.
- Thơ ông có giọng điệu sôi nổi, trẻ trung, tinh nghịch mà sâu sắc.

Bài thơ về tiểu đội xe không kính

Phạm Tiến Duật

Vàng trắng
quàng lửa

Tác phẩm:

- Bài thơ được viết năm 1969 khi cuộc kháng chiến chống Mỹ đang diễn ra ác liệt.

- Đạt giải nhất cuộc thi thơ trên báo Văn nghệ năm 1969.

- Được in trong tập thơ:

Vàng trắng - quàng lửa.

**- Không có kính không phải vì xe không
có kính**

Bom giật, bom rung kính vỡ đi rồi

...

**- Không có kính, rồi xe không có đèn,
Không có mui xe, thùng xe có xước,**

Luyện tập

1/ Hai tác phẩm *Đồng chí* và *Bài thơ tiểu đội xe không kính* giống nhau ở điểm nào?

A/ Cùng viết về đề tài người lính.

B/ Cùng viết theo thể thơ tự do.

☒ C/ Cả A và B đều đúng.

2/ Ý nào nói đúng nhất những phẩm chất của người chiến sĩ lái xe Trường Sơn trong bài thơ?

☒ A/ Lạc quan, dũng cảm, tinh thần đồng đội sâu sắc.

B/ Lạc quan, coi thường hiểm nguy, liều lĩnh.

C/ Vui nhộn, tinh nghịch, dũng cảm.

Hàng vạn nhân dân và thanh niên xung phong mở đường phục vụ những trận đánh lớn

